

1. mai i Oslo – litt historikk

HVOR MANGE DELTAR EGENTLIG ?

Det er ofte vanskelig å fastslå hvor mange som deltar i større utendørs arrangementer. Deltakelsen i 1. mai-arrangementene svinger ofte fra år til år, avhengig av mange forhold.

Et trenet øye kan nok fastslå omtrent hvor mange som er til stede på Youngstorget, men det er ikke så vidt vi kjenner til foretatt nøyaktige tellinger fordi dette er vanskelig uten å ta et bilde og forsøke å telle hver enkelt. Med tusener til stede vil også dette være vanskelig. For eksempel ble det hevdet at 40.000 var til stede under den store protestdemonstrasjonen mot rasisme. Trenede tellere hevder at dette tallet nok var overdrevet. Vi skal ikke ta standpunkt til det.

Når det gjelder demonstrasjonstogene i etterkant av 1. mai-arrangementene på Youngstorget er vi vant til at forskjellige tall dukker opp i media i ettertid. Det kan vel også hende at LO i Oslo som arrangør av 1. mai noen ganger tidligere har overdrevet deltakelsen. Det kan ofte være forskjell på antallet mellom de som hører på talene på torget og de som deltar i demonstrasjonstoget. Det som er sikkert er at det er til stede flere på torget enn som deltar i demonstrasjonstoget. I fjor (2002) nølte mange med å komme til torget før i "siste liten" på grunn av det ufysiske været. 8 grader, sterk vind og striregn. (10,4 mm) I år (2003) var det omtrent like kaldt, men mindre regn. Også nå ventet mange til "siste liten" med å komme. Vi har ikke nøyaktige tall for hvor mange som er på torget og hører talene, men når det gjelder demonstrasjonstoget har LO i Oslo ganske nøyaktige tall etter tellinger i alle år fra 1984 til og med 2002.

Før 1990

I omtrent alle år etter krigen og fram til 1990 har det vært flere "konkurrerende" 1. mai-arrangementer i Oslo. LO i Oslo (tidligere Oslo Faglige Samorganisasjon) arrangerte imidlertid i alle år 1. mai-demonstrasjoner med utgangspunkt i Youngstorget. Arbeiderpartiet har i alle år, unntatt i 1993, sluttet opp om LOs arrangement på Youngstorget. De forskjellige partiene og "fronter" har også hatt egne arrangementer 1. mai. Dette gjelder først og fremst NKP, SF/SV og senere forskjellige "fronter" dominert av AKP/RV. Til og med Høyre hadde ett år i 60-åra et eget 1. mai-arrangement hvor mellom 100 og 200 blådresskledde menn med hatt og paraply (og noen få kvinner) fra de bedrestiltes rekker marsjerte fort gjennom sentrum med blant annet parolen med krav om "selveierdemokrati".

NKPs og senere SF/SVs 1. mai-arrangementer samlet alltid betraktelig færre enn Samorgs arrangementer. Det RV/AKP-dominerte "Faglig 1. maifront/Faglig enhet" konkurrerte imidlertid på 70 og til langt ut på 80-tallet sterkt med Samorgs arrangementer når det gjaldt tallmessig oppslutning.

Hvem har tallet og med hvilke metoder?

De tallene som ofte blir gjengitt i media er som regel politiets. De har en unøyaktig og omtrentlig telling som, i hvertfall tidligere, gikk ut på at det er tiden fra teten til slutten i

demonstrasjonstoget på et visst punkt, utregnet etter en slags formel som inkluderer fart og gjennomsnittstall i, og avstand mellom, rodepårene. Nå vet vi ikke hva de legger til grunn. Uansett viser det seg at dette er en temmelig bingopreget telling som ofte ”skreller” med flere tusen i forhold til de tallene som LO i Oslo sitter inne med.

Som nevnt over har LO i Oslo materiale fra ganske nøyaktige tellinger fra 1984 til og med 2003. Det er Øyvind Larsen, delvis assistert av Sverre Fure, og Arne Rolijordet som har stått for disse tellingene de siste 19 årene. Tellingene er gjort uavhengig av hverandre og foretatt med såkalt tellemaskin. Imidlertid har også Rolijordet og Larsen lagt til grunn forskjellige metoder for tellingene med maskin. Mens Arne Rolijordet har telt ned 10 og 10 og rundet av opp og ned og til slutt til nærmeste 50 eller hundre, har Øyvind Larsen telt hver enkelt. De har dessuten hatt forskjellig ståsted for sine tellinger. Mens Rolijordet har stått på hjørnet av Torggt/Carl Johan og dermed telt toget nesten fra avmarsj, har Larsen stått på brua i Møllergt. som går over Henrik Ibsensgt. -altså like før innmarsjen til Youngstorget på slutten av togruta.

Tallene vi gjengir nedenfor fra 1984 til 91 er Øyvind Larsens tall (delvis assistert av Sverre Fure). Deretter følger tallene for perioden 1987 – 2003, telt av Arne Rolijordet. Det innebærer at vi gjengir tellingene fra 1987 til 91 fra både Øyvind Larsen og Arne Rolijordet. I begge tellingene er muskkorpsene ikke tatt med. For orden skyld bemerkes at antallet musikanter er i underkant av 1.000.

1.mai	1984-91	-antall	deltakere					
teltet	av							
Øyvind	Larsen:							
1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	
6.645	5.910	5.891	4.962	4.614	4.524	8.638	7.075	
1.mai	1987-01							
teltet	Av							
Arne	Rolijordet							
			5.600	4.300	4.750	9.500	8.200	
1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	
5.300	7.200	6.900	5.100	5.640	6.200	7.100	6.520	
2000	2001	2002	2003					
6.980	7.540	5.600	6200					

Sviktende eller økende oppslutning ?

Oppstillingen viser varierende tilslutning til 1. mai arrangementene. Variasjonene i tallene fra 87 til 91 mellom Larsen og Rolijordet må antakelig tilskrives at tellingene er foretatt på forskjellig sted og at folk har gått ut av og inn i toget underveis. Etter at talene på Youngstorget er slutt skjer det ingen ting på torget og det er kjedelig å vente opptil en time før

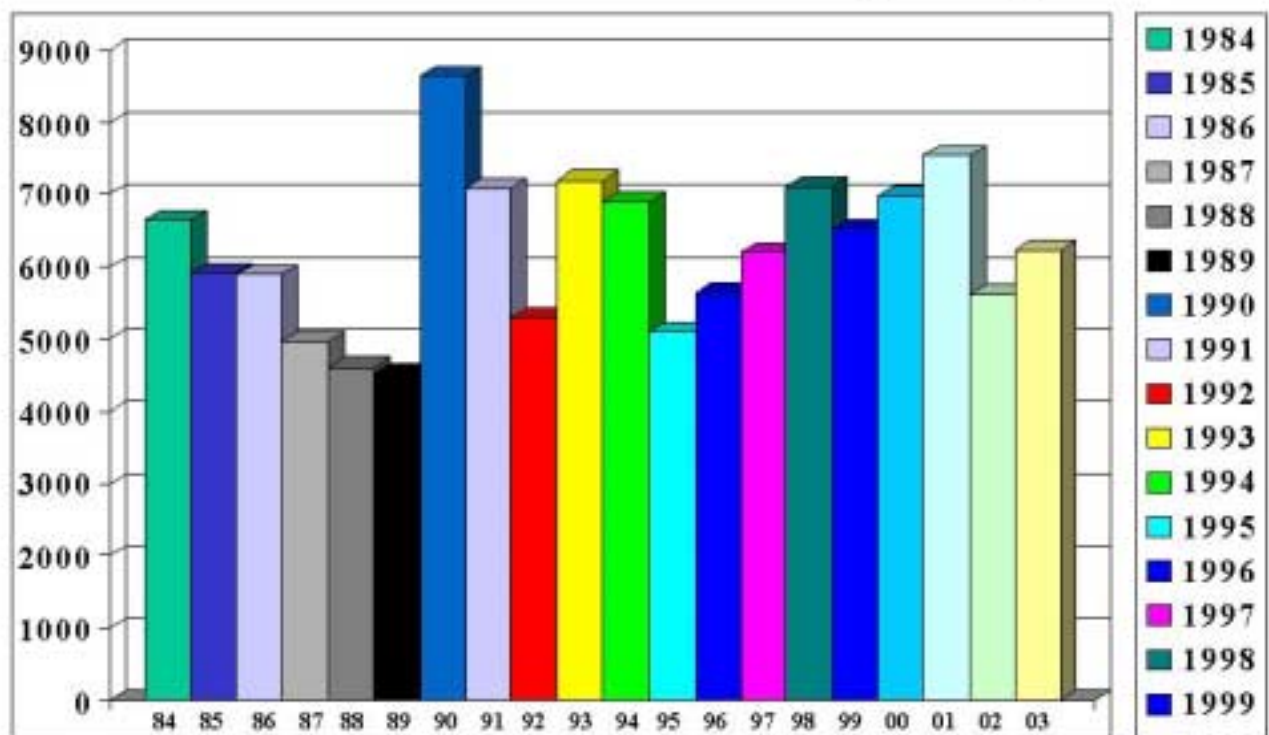
en kan marsjere ut med "sin" seksjon fra torget. Mange forlater da torget for å se på toget underveis.

I 2000 var det underholdning på torget etter at talene var slutt. Det bidro sikkert til at flere av de som var på torget og hørte talene ventet der og deltok i toget. Det var da også merkbart færre som "så" på toget i 2000 enn vanlig.

Som tallene viser har det, til tross for variasjoner, vært en økende tilslutning fra 95. Toppen var i 1990 da det for første gang ble arrangert "enhetlig" demonstrasjon. Vi kan slå fast at tallene og "grafene" vi viser nedenfor, gjør medias påstander om sviktene 1. mai-opplutning til skamme. I "grafene" under er det i perioden 87-91 Øivind Larsens tall som er lagt til grunn. Tallene viser ubetydelig forskjell mellom de to som har tellet.

1.mai 1984 - 2003

Antall deltakere i demonstrasjonstoget

Vær og vind

Det er nærliggende å trekke den konklusjon at vær og vind har en avgjørende innflytelse på deltakelsen. Vi har nevnt at "toppåret" 1990 var det første året uten "konkurrerende" arrangementer. Der må det legges til at 1990 også var "toppår" med hensyn til været: Strålende sol og 21 grader.

Her følger værtabell:

ÅR	Temp. kl. 12.	Værtype	Vind	Nedbør
1984	18,2	Varmt-tørt		
1985	3,6	Regn-sludd		Byger 0,8mm
1986	14,6	Sol -tørt		
1987	8,7	tåke		Yr 0,0mm
1988	7,6	Overskyet		Byger 3,1mm
1989	7,3	Jevnt regn		2,5mm
1990	21,0	Sol		
1991	12,2	Overskyet		
1992	7,0	Striregn		8,7mm
1993	20,2	Sol		
1994	9,7	Sol		
1995	10,9	Overskyet		
1996	10,3	Overskyet	Svak fra sør	
1997	15,7	Lett regn	Svak fra sør	0,0mm
1998	12,4	Jevnt regn	Bris fra nord	0,4mm
1999	10,6	Overskyet	Svak	
2000	11,9	Delv. skyet	Bris fra nord	
2001	12,4	oppklarning	Bris fra s/v	
2002	8,0	Striregn	Bris fra sør	10,4mm
2003	9,0	Lett regn	svak	0,0mm

Hvem deltar – seksjoner – partier – fagbevegelsen

Demonstrasjonstoget 1. mai er inndelt i en rekke seksjoner med forbund, fagforeninger, politiske partier, ungdomsorganisasjoner. Solidaritets- og innvandrerorganisasjoner osv.

LO i Oslo har også opplysninger om deltakelsen i disse seksjonene for hvert år mellom 1984 og 2003. I 2001 da det var 7.540 totalt som deltok i demonstrasjonstoget var, både de ”faglige” og ”partipolitiske” seksjonene større, mens i fjor (2002) når demonstrasjonstoget samlet var mindre – 5.600, var den internasjonale seksjonen større. Det er klart at det var sympatien med palestinerne som gjorde dette. Vi skal ikke her trekke større politiske konklusjoner, men det er indikasjoner ut fra oppslutningen om de forskjellige seksjonene fra år til år som viser hva som engasjerer og inspirerer folk til å delta i 1. mai.

TYPE SEKSJON	2001	2002	2003		
FAGLIG SEKSJON	3.650	2.300	2.850		
Partier, partiorganisasjoner	1.010	770	1.100		
Herav: - SV	450	270	330		
- SU	*	70	130		
- AP	270	210	280		
- AUF	60	60	60		

- RV/RU	110	70	120***		
- NKP	90	50	110		
- IS	30	40	70		
Internasjonal seksjon	1.720	1.960	1.330*)		
Andre**	1.160	570	950**)		
Totalt	7.540	5.600	6.230		

* Ikke mulig å skille ut SU-seksjonen fra SV i 2001

** "Andre" omfatter interesseorganisasjoner og "fronter", eks. NtEU, Amnesty, NtA, Natur og Ungdom, Blitz, studentgrupper, homser/lesber osv., osv. **) "Blitz" hadde i 2003, 370 deltakere i sin avdeling.

*** RV deltok ikke som egen seksjon i 2001 og 2002, men oppfordret folk til å gå i faglige seksjoner. I 2003 deltok RV i egen seksjon som ikke er skilt fra RU.

**) I internasjonal seksjon var Palestinaavdelingen den største med 620 deltakere.